

Barn och unga med

Dövblindhet

Barn med både syn- och hörselskada behöver extra mycket stöd och uppmuntran för att upptäcka och utforska omvärlden. Risken att de blir överbeskyddade är stor. För att utvecklas är det viktigt att själv få upptäcka sina förmågor och begränsningar. Både föräldrarna och personalen runt barnet behöver kunskap för att på bästa sätt stötta barnet under uppväxten.

Eftersom funktionsnedsättningarna försvårar för varandra är det viktigt att de upptäcks så tidigt som möjligt.

Att vara dövblind innebär...

...att man har så nedsatt syn och hörsel att dessa funktionsnedsättningar ger betydande svårigheter i den dagliga livsföringen. Det behövs speciella stödåtgärder för att man ska kunna delta i undervisning för döva, hörsel- eller synskadade. Med hjälp

av dövblindtolk upprätthåller dövblinda kontakt med omvärlden. Alla barn med dövblindhet är inte helt döva eller helt blinda. Många har antingen syn- eller hörselrester – eller bådadera. Men funktionsnedsättningarna försvårar för varandra. En person med dövblindhet kan inte låta synen kompensera bristen på hörsel – och inte heller låta hörseln kompensera synskadan.

Hur många finns det?

Det finns omkring 1700 dövblinda i Sverige. Drygt 600 av dem är över 80 år, runt 450 är barn och ungdomar 0-20 år.

Kommunikation

Det finns många olika sätt att kommunicera med barn med dövblindhet: teckenspråk, taktilt teckenspråk, tal med hjälp av hörsel-tekniska hjälpmedel, punktskrift eller skrift med stor stil. Vilket sätt man

väljer beror på vad som passar den enskilde personen.

Identitet

Eftersom det finns få barn och ungdomar med dövblindhet är det mycket viktigt att de får möjligheter att träffa varandra och vuxna med dövblindhet. Tillsammans får de en identitet och grupptillhörighet. Det är viktigt för självförtroendet att inte alltid känna sig annorlunda och bli särbehandlad.

Förskolor

Det finns ingen speciell förskola för barn med dövblindhet. De går istället integrerade i förskolor för döva och hörselskadade barn eller i en vanlig förskola om hörselskadan är lätt. För barn med grav hörselnedsättning är teckenspråk det naturliga språket. Därför är det viktigt att de får komma till en teckenspråkig miljö redan under förskoletiden.

Skolor

På fem orter i Sverige finns statliga specialskolor för barn som är döva eller hörselskadade. Dessa skolor tar även emot barn med dövblindhet. Åsbackaskolan i Gnesta tar emot barn från hela Sverige som är dövblindfödda.

Är barnet hörselskadat kan man välja att låta barnet börja i hörselklass. Då samlar kommunen ett mindre antal barn i en klass i en skola med hörande barn. Ytterligare ett alternativ är att individualintegrera barnet i en hörande klass. I alla dessa fall är det viktigt att anpassa hjälpmedlen. För barn med dövblindhet får man oftast ta till individuella lösningar. Om eleven med dövblindhet är ensamt i klassen är det viktigt att alla blir informerade om elevens funktionsnedsättning och att man tar hänsyn till denna. Det är också viktigt att lärare och övrig skolpersonal känner till vart de kan vända sig för att få hjälp.

Råd och stöd

Specialpedagogiska skolmyndighetens Resurscenter dövblind i Gnesta ansvarar för allt arbete med barn och ungdomar med medfödd dövblindhet i landets förskolor och skolor. De ger

specialpedagogisk handledning och råd och stöd till föräldrar och personal

Riksförbundet DHB

DHB bildades 1949 och är en intresseorganisation för familjer med barn och ungdomar som är döva, hörselskadade, med eller utan hörteknik/CI eller har språkstörning. Även familjer med barn som har ytterligare funktionsnedsättningar är välkomna till DHB. I styrelsen sitter endast föräldrar.

DHB:s mål...

är att barn som är döva, hörselskadade eller har språkstörning ska vara fullt delaktiga och jämlika i vårt samhälle.

Organisationen

DHB är en handikappolitisk ej partibunden organisation. Förbundet har fem regionala distrikt samt två

rikstäckande distrikt, ett för barn med språkstörning och ett för döva och hörselskadade barn med ytterligare funktionsnedsättningar.

DHB samarbetar även med andra organisationer för att påverka beslutsfattare i frågor som rör våra barn och ungdomar.

DHB arbetar för

- Tidig upptäckt, allsidig information och stöd under hela uppväxten
- Rätt till språkstimulerande miljö förskola/skola
- Rätt till flexibel teckenspråksutbildning för barn, föräldrar och anhöriga
- Måluppfyllelse i skolan genom utveckling av pedagogik, läromedel och tekniska hjälpmedel
- Rätt till kvalitativ tolk efter behov
- Tillgänglig kultur, fritid och media
- Allsidig forskning och kreativt utvecklingsarbete